

KONFERENCJA PRZEWODNICZĄCYCH PARLAMENTÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Rzym, 20 i 21 kwietnia 2015 r.

KONKLUZJE PREZYDENCJI

Uwagi wstępne

Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbyła się w Rzymie, w Izbie Deputowanych, w dniach 20 i 21 kwietnia 2015 roku. Wzięli w niej udział przewodniczący 37 parlamentów/izb 28 państw członkowskich lub ich przedstawiciele, a także Przewodniczący Parlamentu Europejskiego. Ponadto w Konferencji wzięli udział przewodniczący parlamentów czterech krajów kandydujących do UE lub ich przedstawiciele. Konferencji przewodniczyli Laura Boldrini i Pietro Grasso, przewodniczący, odpowiednio, włoskiej Izby Deputowanych i włoskiego Senatu.

Przywołując punkt 5.1 Wytycznych Sztokholmskich uznaje się, że przewodniczący niektórych izb, ze względu na swoją konstytucyjną pozycję, nie mogą bezpośrednio poprzeć pewnych merytorycznych deklaracji politycznych, a zatem nie powinni być postrzegani jako udzielający poparcia dla wszystkich poszczególnych sekcji. Mimo to uznają oni w imieniu swoich izb znaczenie podniesionych kwestii oraz intencje pozostałych uczestników w zakresie określonych kierunków zawartych w propozycjach.

Konferencja została podzielona na pięć sesji:

1. "Europa po kryzysie: nowe ścieżki wzrostu." Wprowadzenia do dyskusji dokonali: ekonomista Jeremy Rifkin, założyciel i przewodniczący Fundacji Trendów Gospodarczych (ang. Foundation on Economic Trends), oraz Claude Bartolone, Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Francji.
2. "Europa jako kontynent praw podstawowych: wolności, solidarności i bezpieczeństwa." Wprowadzenia do dyskusji dokonali: Jean-Claude Bonichot, sędzia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości; Mars Di Bartolomeo, Przewodniczący Izby Deputowanych Luksemburga; Zoi Konstantopoulou, Przewodnicząca Parlamentu Grecji; oraz Morten Kjaerum, dyrektor Instytutu Raoula Wallenberga i były dyrektor Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
3. "Rola parlamentów Unii Europejskiej w negocjacjach umów międzynarodowych". Wprowadzenia do dyskusji dokonali: Martin Schulz, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego; Anouchka Van Miltenburg, Przewodnicząca Holenderskiej Izby Reprezentantów; Pascal Lamy, emerytowany Przewodniczący Instytutu Jacques'a Delorsa, były Komisarz ds. Handlu oraz były Dyrektor Generalny Światowej Organizacji Handlu (WTO); oraz Rosa Panavelli, Sekretarz Generalna organizacji Public Services International.

4. "Omówienie i zatwierdzenie zasad Regulaminu Konferencji z art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej oraz omówienie i zatwierdzenie zmian w Regulaminie Konferencji ds. WPZiB i WPBiO".
5. "Wzmocnienie dialogu politycznego". Sesja rozpoczęła się prezentacją wygłoszoną przez Loretę Grauziniene, Przewodniczącą parlamentu Litwy.

Europa ponad kryzysem: nowe ścieżki wzrostu

1. Przewodniczący uznają, że kryzys wywarł trwałe, negatywne wpływy na systemy produkcji, zatrudnienie i standard życia ludzi.
2. Przewodniczący odnotowują, że gospodarka europejska przejawia pewne oznaki ożywienia. Niemniej są one skromne, a sytuacja gospodarcza jest wciąż niepewna, poziom inwestycji niski, stopa bezrobocia wysoka, zwłaszcza wśród młodych ludzi.
3. Przewodniczący zdają sobie sprawę, że powszechna wśród obywateli jest nieufność w stosunku do zdolności UE do odpowiedniej reakcji na wyzwania związane z kryzysem. Zgadzą się zatem, że istnieje potrzeba wdrożenia innowacyjnych rozwiązań, które umożliwią pokonanie słabości strukturalnych a także optymalne wykorzystanie szczególnych walorów gospodarczych i społecznych UE. Z myślą o tym celu przewodniczący opowiadają się za opracowaniem zestawu polityk służących modernizacji europejskiego modelu rozwoju i uczynieniu go bardziej konkurencyjnym w perspektywie globalnej, przy jednoczesnym zachowaniu społecznego modelu gospodarki rynkowej oraz należytym uwzględnieniu konsekwencji społecznych.
4. Dlatego też przewodniczący z zadowoleniem przyjmują nowe inicjatywy podejmowane przez instytucje Unii Europejskiej w celu wzmocnienia wzrostu, wspierania inwestycji i łagodzenia procyklicznych skutków polityk konsolidacji fiskalnej, a w szczególności z zadowoleniem przyjmują:
 - "Plan inwestycyjny dla Europy", który może pomóc wzmocnić publiczne i prywatne inwestycje i podnieść w ten sposób produktywność i konkurencyjność;
 - pakiet propozycji dotyczących stworzenia unii energetycznej, która będzie oznaczać strategiczny krok na drodze do wzmocnienia konkurencyjności i trwałości europejskich systemów produkcji.

Ze szczególnym zainteresowaniem przewodniczący oczekują na wcześniejsze przyjęcie rozporządzenia powołującego Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych (EFSD).

5. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują niekonwencjonalną politykę monetarną Europejskiego Banku Centralnego, a w szczególności jego program "luzowania ilościowego", przewidujący skupowanie obligacji rządowych i obligacji sektora prywatnego. Przewodniczący są zdania, że polityka ta może w krótkiej perspektywie czasowej przyczynić się do dalszego ożywienia europejskiej gospodarki, eliminując ryzyko deflacji.
6. Przewodniczący z zainteresowaniem obserwują rewizję Strategii Europa 2020, której dotychczasowa realizacja – zważywszy ustalone cele – nie była w pełni satysfakcjonująca.

7. Ponadto, przewodniczący bacznie monitorują opracowywanie nowej europejskiej polityki przemysłowej, której celem – zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej – jest poprawa globalnej konkurencyjności sektora wytwórczego.

Europa jako kontynent praw podstawowych

1. Przewodniczący po raz kolejny zwracają uwagę, że Unia Europejska stanowi punkt odniesienia dla ochrony praw podstawowych nie tylko własnych obywateli, ale również wszystkich osób mieszkających w jej granicach.
2. Przewodniczący wzywają instytucje UE do przyspieszenia procesu przystąpienia UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.
3. Przewodniczący podkreślają szczególną wartość europejskiego doświadczenia na tym polu w czasie narastających konfliktów i napięć międzynarodowych, w tym między Rosją a Ukrainą, oraz rosnącej liczby przestępstw transgranicznych i międzynarodowego terroryzmu, dokonywanych w szczególności przez tak zwane Państwo Islamskie. Sytuację tę należy rozwiązywać w sposób, który uwzględnia zarówno solidarność, jak i jedność państw członkowskich oraz zapewnia równowagę między uzasadnionymi oczekiwaniami obywateli dotyczącymi większego bezpieczeństwa a koniecznością ochrony praw i wolności. W związku z powyższym przewodniczący z zadowoleniem przyjęli rozpoczęcie wstępnych prac nad przygotowaniem nowej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej i mają nadzieję na jej szybkie przyjęcie.
4. Przewodniczący potwierdzają potrzebę bardziej solidnych i ściślej określonych procedur monitorowania poziomu ochrony praw podstawowych w państwach członkowskich i z zadowoleniem przyjmują ważny krok wykonany w tym kierunku zarówno przez Komisję Europejską, poprzez publikację Komunikatu w sprawie nowego otoczenia prawnego mającego na celu wzmocnienie rządów prawa (który obejmie system wczesnego ostrzegania mający na celu wykrywanie naruszeń praw podstawowych), jak i przez Radę, która postanowiła poświęcić specjalne doroczne posiedzenie ocenie stanu rządów prawa oraz ich przestrzegania w państwach członkowskich. Przewodniczący mają ponadto nadzieję, że środki mające na celu zwalczanie rasizmu, wrogości względem mniejszości i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną zostaną wzmocnione. Potrzeba wprowadzenia środków tego rodzaju staje się pilniejsza ze względu na nasilenie tych zjawisk w UE. W celu wzmocnienia Unii Europejskiej jako wspólnoty demokratycznych praw i równości, Przewodniczący podkreślają ponadto znaczenie odpowiednich ram prawnych dla ochrony praw osób i wspólnot mniejszości narodowych i innych mniejszości, takich jak Romowie.
5. Ze szczególnym zainteresowaniem Przewodniczący śledzą przygotowanie europejskiej agendy dla migracji, która powinna w kompleksowy sposób odnieść się do tej kwestii z uwzględnieniem czterech priorytetów: konsolidacji wspólnego systemu azylowego; aktualizacji europejskiej polityki dotyczącej legalnej imigracji; zwiększenia wysiłków na rzecz zwalczania nielegalnej imigracji i handlu ludźmi; oraz wprowadzenia silniejszych środków kontroli granic zewnętrznych UE. Pamiętając o niedawnych tragediach

humanitarnych na Morzu Śródziemnym, Przewodniczący oczekują od Komisji ambitnego podejścia przy opracowywaniu wspólnych europejskich rozwiązań, w duchu solidarności i z podziałem obowiązków pomiędzy państwa członkowskie.

6. Przewodniczący podkreślają, że aby utrzymać swoją szczególną pozycję jako obrońca praw podstawowych i godności człowieka, Unia Europejska powinna podjąć konkretne i bezpośrednie działania, żeby skuteczniej zapobiegać tragediom na morzu spowodowanym wzrostem napływu imigrantów z południowych wybrzeży Morza Śródziemnego, a także zaradzić problemom spowodowanym falą uchodźców zza wschodniej granicy strefy Schengen. Ponadto ważne jest utrzymanie stałej koncentracji na zewnętrznych granicach lądowych UE, w obszarze szlaków szczególnie narażonych na te zjawiska. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują zaangażowanie Rady w zwiększenie finansowania i zasobów FRONTEX, wzmocnienie dialogu i współpracy z krajami tranzytowymi, poszukiwanie rozwiązań dla przyczyn migracji w państwach pochodzenia oraz pełne wdrożenie zasady aktywnej i skutecznej solidarności we wszystkich obszarach dzielenia się obciążeniami z państwami, które są najbardziej dotknięte napływem imigrantów. Ponadto mają oni nadzieję, że dodatkowe finansowanie i zasoby wzmocnią zdolność FRONTEX, jeżeli chodzi o działania poszukiwawcze i ratownicze na morzu, zgodnie z międzynarodowym prawem morza.

Rola Parlamentów Unii Europejskiej w negocjacjach umów międzynarodowych

1. Przewodniczący uznają, że pytanie o rolę parlamentów UE w negocjacjach umów pomiędzy Unią Europejską a krajami trzecimi zyskało szczególną wagę w wyniku rosnącego zainteresowania obywateli i społeczeństwa obywatelskiego procesem negocjacji trzech istotnych porozumień: TISA, CETA i, przede wszystkim, TTIP.
2. Przewodniczący przyjmują ze szczególnym zadowoleniem decyzję Rady, która upoważniła Komisję do upublicznienia po raz pierwszy jej mandatów negocjacyjnych. Podobnie, z zadowoleniem przyjmują zobowiązanie się Komisji Europejskiej do upublicznienia większej liczby tekstów związanych z negocjacjami TTIP (przekazanych już państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu), do zmniejszenia liczby dokumentów o ograniczonym dostępie oraz do udzielenia dostępu do tekstów związanych z TTIP wszystkim członkom Parlamentu Europejskiego za pośrednictwem tzw. "czytelnii". Przewodniczący zachęcają Komisję Europejską do udzielenia dostępu na tych samych zasadach członkom parlamentów narodowych.
3. Przewodniczący wyrażają aprobatę dla stanowczego zaangażowania Parlamentu Europejskiego we wdrożenie i stosowanie nowych uprawnień przyznanych Parlamentowi na mocy art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz podjętej przez Parlament decyzji w sprawie zatwierdzenia, przed końcem maja, specjalnych zaleceń dla Komisji Europejskiej związanych z bieżącymi negocjacjami TTIP.
4. Przewodniczący potwierdzają, że parlamenty narodowe muszą mieć możliwość realizowania określonych kompetencji w stosunku do możliwie największej ilości umów o wolnym handlu, i ogólnie, otrzymać szerszy dostęp do informacji związanych z trwającymi

negocjaczami, aby – zamiast możliwości działania ograniczonej do procesu ratyfikacji – mogły informować o swoich stanowiskach w trakcie negocjacji.

5. Przewodniczący uważają za kwestię najwyższej wagi, by parlamenty odgrywały wyraźną rolę w omawianiu i ratyfikacji umów TTIP, CETA i TISA.

Omówienie i zatwierdzenie przeglądu Regulaminu Konferencji ds. WPZiB i WPBiO; omówienie i zatwierdzenie zasad Regulaminu Konferencji z art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej

1. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują zakończenie przeglądu przeprowadzonego przez Konferencję ds. WPZiB i WPBiO, związanego z jej funkcjonowaniem oraz jej regulaminem i dokumentem „Najlepsze praktyki” przyjętym przez Konferencję na posiedzeniu w Rzymie, w dniach 6-7 listopada 2014 roku. Przewodniczący dziękują Konferencji, komisji *ad hoc* ds. przeglądu oraz grupie roboczej za ich pracę.
2. Przewodniczący zauważają, że po dotychczasowych dyskusjach Konferencja Międzyparlamentarna ds. Stabilności, Koordynacji Gospodarczej i Zarządzania w UE nie przyjęła jeszcze Regulaminu.
3. W związku z powyższym, Przewodniczący omówili i uzgodnili zasady dotyczące Regulaminu Konferencji, zgodnie z wcześniejszymi Konkluzjami Przewodniczących uzgodnionymi w Nikozji. Konferencja Międzyparlamentarna ds. Stabilności, Koordynacji Gospodarczej i Zarządzania w UE na następnym posiedzeniu powinna zawrzeć poniższe zasady w szczegółowym regulaminie:
 - a) Konferencja, na mocy art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej, powinna nosić nazwę " Konferencji Międzyparlamentarnej ds. Stabilności, Koordynacji Gospodarczej i Zarządzania w Unii Europejskiej".
 - b) Konferencja Międzyparlamentarna powinna stanowić ramy do dyskusji oraz wymiany informacji i najlepszych praktyk we wdrażaniu postanowień Traktatu, w celu wzmocnienia współpracy pomiędzy parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim, a także przyczynić się do zapewnienia demokratycznej odpowiedzialności w obszarze zarządzania gospodarczego i polityki budżetowej w UE, szczególnie w UGW, z uwzględnieniem wymiaru społecznego, bez uszczerbku dla kompetencji parlamentów UE.
 - c) Konferencja Międzyparlamentarna powinna zastąpić spotkania przewodniczących właściwych komisji, organizowane w ramach parlamentarnego wymiaru prezydencji w Radzie przez parlament narodowy państwa członkowskiego sprawującego prezydencję, zwany dalej parlamentem prezydencji.
 - d) W skład Konferencji Międzyparlamentarnej powinny wejść delegacje właściwych komisji parlamentów narodowych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego. Każdy parlament określa skład i wielkość delegacji.
 - e) Konferencja Międzyparlamentarna powinna być zwoływana co najmniej dwa razy do roku, w koordynacji z cyklem semestru europejskiego. W pierwszej połowie każdego

roku powinna się ona odbywać w Brukseli, a jej współgospodarzem i współprzewodniczącym będzie parlament państwa sprawującego Prezydencję oraz Parlament Europejski. W drugiej połowie każdego roku powinna się ona odbywać w państwie członkowskim sprawującym prezydencję, pod przewodnictwem parlamentu tego państwa. W celu wzmocnienia roli parlamentów, konferencje powinny być zwoływane przed prezentacją rocznej analizy wzrostu gospodarczego i przyjęciem krajowych programów reform.

- f) Przewodniczący Rady Europejskiej, Przewodniczący Eurogrupy oraz właściwi członkowie Komisji Europejskiej i innych instytucji UE powinni być zapraszani na Konferencję Międzyparlamentarną w celu wyznaczenia priorytetów i strategii UE w obszarach omawianych przez Konferencję.
- g) Wstępny porządek obrad do przekazania pozostałym parlamentom powinien sporządzać parlament prezydencji w ścisłej współpracy z trojką prezydencji. Trojka prezydencji Konferencji Międzyparlamentarnej powinna się składać z delegacji parlamentów bieżącej, poprzedniej oraz następnej prezydencji, a także Parlamentu Europejskiego.
- h) Parlament prezydencji może przedstawić niewiążące konkluzje z wyników spotkania w języku angielskim i francuskim.
- i) Językami roboczymi Konferencji Międzyparlamentarnej powinny być język angielski i francuski.

Wzmocnienie dialogu politycznego

1. Przewodniczący zauważają że, chociaż nie jest to wyraźnie przewidziane w Traktatach, dialog polityczny stanowi obecnie główny kanał interakcji pomiędzy parlamentami narodowymi a instytucjami UE, ponieważ zachęca do wymiany poglądów na temat merytorycznych kwestii związanych z decyzjami politycznymi i legislacyjnymi Unii Europejskiej oraz na temat aspektów związanych z ich odpowiednimi obszarami kompetencji.
2. Przewodniczący mają zatem nadzieję na wzmocnienie jakości i efektywności dialogu politycznego. Przewodniczący są zdania, że aby osiągnąć te cele, parlamenty narodowe powinny wносить swoje uwagi na możliwie najwcześniejszych etapach procesu legislacyjnego, przed rozpoczęciem negocjacji międzyinstytucjonalnych, a dialog polityczny – szczególnie jeśli chodzi o dokumenty konsultacyjne Komisji Europejskiej – należy wykorzystywać w szerszym zakresie na etapie przedlegislacyjnym, kiedy istnieje większa możliwość wpływu na kształt przepisów.
3. Przewodniczący wzywają Komisję Europejską do poprawy jakości i skrócenia czasu udzielania przez nią odpowiedzi na uwagi wnoszone przez parlamenty narodowe.
4. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują inicjatywy nowej Komisji Europejskiej, a w szczególności zobowiązanie komisarzy europejskich do zwiększenia liczby spotkań z parlamentami narodowymi w celu omawiania projektów legislacyjnych i/lub innych inicjatyw Komisji oraz osobistego zaangażowania w przygotowywanie odpowiedzi na uwagi parlamentów narodowych.

5. Przewodniczący mają również nadzieję na wzmocnienie dialogu politycznego między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim poprzez wzmocnienie współpracy między sprawozdawcami Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych.
6. Przewodniczący z zainteresowaniem śledzą debatę na temat roli instytucji i parlamentów narodowych UE toczącą się na forum COSAC, w tym dyskusje na temat wzmocnienia instrumentów dialogu politycznego. Dyskusja na te tematy zostanie wznowiona na Konferencji Przewodniczących Parlamentów w 2016 r., podczas której zostanie uwzględniony również wynik dyskusji na najbliższym spotkaniu COSAC.

IPEX

1. Przewodniczący z zadowoleniem przyjmują Konkluzje w sprawie IPEX przyjęte na posiedzeniu sekretarzy generalnych parlamentów Unii Europejskiej w Rzymie 15 marca i wyrażają nadzieję, że nowa struktura organizacyjna IPEX, z rotacyjną prezydencją Rady oraz zwiększoną rolą specjalisty IPEX ds. informacji, pomoże poprawić skuteczność IPEX i wzmocnić poczucie wspólnej własności wśród wszystkich parlamentów UE.
2. Przewodniczący dziękują *Seimasowi* Republiki Litewskiej za jego pracę i wyniki osiągnięte podczas rocznego przewodnictwa Litwy w Radzie IPEX, Senatowi Belgii za jego gotowość do powołania specjalisty IPEX ds. informacji według przepisów belgijskiego prawa pracy, parlamentowi duńskiemu za zorganizowanie pierwszej konferencji użytkowników IPEX w dniu 26 stycznia w Kopenhadze oraz Parlamentowi Europejskiemu za jego wsparcie i wysiłki na rzecz rozwoju IPEX.
3. Przewodniczący powierzyli włoskiemu Przewodniczącemu Rady zadanie kontynuowania wspólnego badania roli i potencjału systemu IPEX. Przewodniczący ponownie zachęcają wszystkie parlamenty do zapewnienia, by baza danych IPEX zawierała krótkie podsumowania, w języku angielskim lub francuskim oraz innych językach, wszystkich głównych decyzji podejmowanych przez nie w związku z projektami legislacyjnymi lub dokumentami Unii Europejskiej. Przewodniczący oczekują również na rozszerzenie działań w zakresie wymiany informacji i dokumentów na temat działań parlamentów dotyczących UE za pośrednictwem korespondentów IPEX, jako uzupełnienie istniejącej bazy danych.